

สื่อมวลชนบนสัทยจร

‘คดีโครงการพระราชดำริในลุ่มน้ำแม่กลอง’

สื่อมวลชนสัญจร

‘คลังโครงการพระราชดำริในลุ่มน้ำแม่กลอง’

กรมชลประทานได้นำคณะสื่อมวลชนสัญจรในโครงการ “คลังโครงการพระราชดำริในลุ่มน้ำแม่กลอง” ระหว่างวันที่ 14-15 พฤศจิกายน 2559 บริเวณเขื่อนแม่กลองและพื้นที่การเกษตร อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี โดย นายเลิศจโรจน์ โกวัฒนะ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวถึงการจัดกิจกรรมครั้งนี้ว่า เพื่อแสดงความอาลัยต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เหตุที่เลือกพาชมเขื่อนแม่กลอง เพราะมีความสำคัญ เป็นเขื่อนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเสด็จฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร มาทรงวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ.2510 หลังจากที่มีการเริ่มก่อสร้างขึ้นในปี พ.ศ.2507 และก่อสร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ.2513

ชื่อเดิมของเขื่อนแม่กลอง ใช้ชื่อว่า “เขื่อนวชิราลงกรณ” ต่อมาในปี พ.ศ.2544 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชได้โปรดเกล้าฯ เปลี่ยนชื่อเป็นเขื่อนแม่กลอง “จริง ๆ แล้ว ประชาชนอยากให้มีการลอยกระทง แต่ในปีนั้นต้องการปรับปรุงแบบให้มีความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเขื่อนแม่กลองจะไม่ใช่วังโครงการพระราชดำริ แต่ถือว่าเป็นโครงการที่พระองค์ท่านทรงสร้างขึ้น เพราะเสด็จมาทรงวางศิลาฤกษ์ ซึ่งระหว่าง

สุพรรณบุรี เพชรบุรี และสมุทรสาคร เพื่อทำการเกษตรและหล่อเลี้ยงกิจกรรมในพื้นที่ รวมถึงการส่งน้ำไปให้กับเกษตรกรหลวง กรุงเทพฯ สำหรับเป็นน้ำอุปโภคบริโภค

นายประวิทย์ สวัสดิ์ดวง ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 13 กล่าวเสริมว่า เขื่อนแม่กลองอยู่ในพื้นที่สำนักงานชลประทานที่ 13 โดยสำนักงานนี้มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการน้ำชลประทานให้กับพื้นที่ 7 จังหวัดข้างต้น พื้นที่รับผิดชอบประมาณ 17.8 หมื่นล้านไร่ เป็นพื้นที่เกษตร 5.25 ล้านไร่ พื้นที่ชลประทาน 2.34 ล้านไร่ ประกอบด้วย การปลูกข้าว 40% อ้อย 22% ผลไม้และไม้ยืนต้น 20% พืชไร่-พืชผัก 9% ปอปลาลและบ่อถัก 7% และอื่นๆ 2%

นอกจากนี้ ในเขื่อนแม่กลองมีการระบายน้ำท้ายเขื่อนเพื่อผลักดันน้ำเค็มแม่น้ำแม่กลอง ประมาณวันละ 6 ล้านลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) และส่งน้ำช่วยเหลือผลักดันน้ำเค็มแม่น้ำท่าจีนในฤดูแล้งประมาณวันละ 3 ล้านลบ.ม. การส่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค และการประปา ประมาณวันละ 2 ล้าน ลบ.ม. ให้แก่พื้นที่ในเขตสำนักงานชลประทานที่ 13 จำนวน 6 อำเภอ คือ อ.ปากท่อ สองพี่น้อง อุททอง อำเภอมืองนครปฐม ท่าม่วง พนมทวน และการประปานอกเขตสำนักงานชลประทานที่ 13 อีก 1 อำเภอ คือ อ.อุททอง

เฉพาะฟักข้าวที่สร้างมูลค่าให้กับข้าราชการชลประทานที่ทำงานในท้องที่รวมถึงเกษตรกรในพื้นที่โดยรอบ เนื่องจากเป็นไม้เลื้อยที่มีสรรพคุณสูง สามารถแปรรูปได้หลากหลาย เช่น แคปซูลเยื่อฟักข้าว แชมพูครีมขนาดผม สบู่เหลวน้ำผึ้งฟักข้าว เป็นต้น ทั้งนี้ บริเวณรอบเขื่อนแม่กลอง มีพื้นที่ปลูกฟักข้าวประมาณ 50 ไร่” ผอ.สำนักงานชลประทานที่ 13 กล่าว

นายสายเมือง วิริยศิริ อดีตรองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) กล่าวว่า สำหรับโครงการพระราชดำริในเขตสำนักงานชลประทานที่ 13 จะมีโครงการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่ ต.เขาชะงุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี ภายในโครงการแห่งนี้จะเป็นที่ศึกษาทดลองวิธีการปรับปรุงดินเสื่อมโทรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงดินให้แก่เกษตรกรในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง โครงการป้องกันน้ำเค็มโครงการแม่กลองใหญ่ ตั้งอยู่ที่พื้นที่ในเขตอิทธิพลน้ำเค็มริมทะเลของจังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้เกษตรกรที่อยู่ในเขตคันกันน้ำเค็มสามารถทำการเกษตรได้โดยไม่เกิดความเสียหายเนื่องจากน้ำเค็ม รวมถึงสามารถใช้คันกันน้ำเค็มเป็นเส้นทางคมนาคม

กรมชลประทานได้นำคณะสื่อมวลชน
สัญจรในโครงการ “**คลีโครงการ
พระราชดำริในลุ่มน้ำแม่กลอง**” ระหว่าง
วันที่ 14-15 พฤศจิกายน 2559 บริเวณ
เขื่อนแม่กลองและพื้นที่การเกษตร อ.ท่าม่วง
จ.กาญจนบุรี โดย **นายเลศิโรจน์ โกวัฒนะ**
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวถึง
การจัดกิจกรรมครั้งนี้ว่า เพื่อแสดงความ
อาลัยต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล
อดุลยเดช เหตุที่เลือกพามาเขื่อนแม่กลอง
เพราะมีความสำคัญ เป็นเขื่อนที่พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเสด็จฯ
พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
สยามมกุฎราชกุมาร มาทรงวางศิลาฤกษ์เมื่อ
วันอาทิตย์ที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ.2510 หลัง
จากที่มีการเริ่มก่อสร้างขึ้นในปี พ.ศ.2507
และก่อสร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ.2513

ชื่อเดิมของเขื่อนแม่กลอง ใช้ชื่อว่า
“**เขื่อนวชิราลงกรณ**” ต่อมาในปี พ.ศ.2544
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
ได้โปรดเกล้าฯ เปลี่ยนชื่อเป็นเขื่อนแม่กลอง
“จริงๆ แล้ว ประชาชนอยากให้มีการลอย
กระทง แต่ในปีนั้นต้องมีการปรับรูปแบบให้มี
ความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเขื่อน
แม่กลองจะไม่ใช้โครงการพระราชดำริ แต่
ถือว่าเป็นโครงการที่พระองค์ท่านทรงสร้างขึ้น
เพราะเสด็จมาทรงวางศิลาฤกษ์ ซึ่งระหว่าง
การก่อสร้างก็เสด็จมาหลายครั้ง”

นายเลศิโรจน์กล่าวว่า เขื่อนแม่กลอง
มีบทบาทสำคัญต่อคนในพื้นที่ เนื่องจากเป็น
เขื่อนทดน้ำ ที่ส่งน้ำไปยังคลองชลประทาน
ต่างๆ รวมพื้นที่ 2.34 ล้านไร่ ครอบคลุมพื้นที่
7 จังหวัดคือ กาญจนบุรี ราชบุรี นครปฐม
สมุทรสงคราม และบางพื้นที่ของจังหวัด

สุพรรณบุรี เพชรบุรี และสมุทรสาคร เพื่อ
ทำการเกษตรและหล่อเลี้ยงกิจกรรมในพื้นที่
รวมถึงการส่งน้ำไปให้กับการประปานครหลวง
กรุงเทพฯ สำหรับเป็นน้ำอุปโภคบริโภค

นายประวิทย์ ลัษิตีวงศ์ ผู้อำนวยการ
สำนักงานชลประทานที่ 13 กล่าวเสริมว่า
เขื่อนแม่กลองอยู่ในพื้นที่สำนักชลประทาน
ที่ 13 โดยสำนักนี้มีหน้าที่รับผิดชอบใน
การบริหารจัดการน้ำชลประทานให้กับพื้นที่
7 จังหวัดข้างต้น พื้นที่รับผิดชอบประมาณ
17.8 หมื่นล้านไร่ เป็นพื้นที่เกษตร 5.25 ล้าน
ไร่ พื้นที่ชลประทาน 2.34 ล้านไร่ ประกอบด้วย
การปลูกข้าว 40% อ้อย 22% ผลไม้และ
ไม้ยืนต้น 20% พืชไร่-พืชผัก 9% ปอปลาลาและ
ปอแก้ว 7% และอื่นๆ 2%

นอกจากนี้ ในเขื่อนแม่กลองมีการระบาย
น้ำท้ายเขื่อนเพื่อผลักดันน้ำเค็มแม่น้ำแม่
กลอง ประมาณวันละ 6 ล้านลูกบาศก์เมตร
(ลบ.ม.) และส่งน้ำช่วยเหลือผลักดันน้ำเค็มแม่น้ำ
ท่าจีนในฤดูแล้งประมาณวันละ 3 ล้านลบ.ม.
การส่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค และการ
ประปา ประมาณวันละ 2 ล้าน ลบ.ม. ให้
แก่พื้นที่ในเขตสำนักงานชลประทานที่ 13
จำนวน 6 อำเภอ คือ อ.ปากท่อ สองพี่น้อง
อู่ทอง อ่างทองเมืองนครปฐม ท่าม่วง
พนมทวน และการประปานอกเขตสำนักงาน
ชลประทานที่ 13 อีก 1 อำเภอ คือ อ.อู่ทอง
จ.สุพรรณบุรี รวมถึงการประปานครหลวง
กรุงเทพฯ ด้วย

“ระบบชลประทานเขื่อนแม่กลองค่อนข้าง
จะสมบูรณ์ 100% ดังนั้น การกิจของสำนัก
ชลประทานฯ นอกจากจะบริหารจัดการน้ำ
แล้ว ก็จะเข้าไปส่งเสริมด้านการเกษตร โดย
เฉพาะพืชสมุนไพรและพันธุ์พืชท้องถิ่น โดย

เฉพาะพืชข้าวที่สร้างมูลค่าให้กับข้าราชการ
ชลประทานที่ทำงานในท้องที่รวมถึงเกษตรกร
ในพื้นที่โดยรอบ เนื่องจากเป็นไม้เลื้อยที่มี
สรรพคุณสูง สามารถแปรรูปได้หลากหลาย
เช่น แคปซูลเยื่อพืชข้าว แชมพูครีมนวด
ผม สบู่เหลวน้ำผึ้งพืชข้าว เป็นต้น ทั้งนี้
บริเวณรอบเขื่อนแม่กลอง มีพื้นที่ปลูกพืชข้าว
ประมาณ 50 ไร่” ผอ.สำนักงานชลประทาน
ที่ 13 กล่าว

นายสายเมือง วิริยศิริ อดีตรองเลขาธิการ
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสาน
งานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กรป.) กล่าวว่า สำหรับโครงการ
พระราชดำริในเขตสำนักงานชลประทานที่
13 จะมีโครงการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขา
ชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่
ต.เขาชะงุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี ภายใน
โครงการแห่งนี้จะเป็นที่ศึกษาทดลองวิธีการ
ปรับปรุงดินเสื่อมโทรมเพื่อใช้เป็นแนวทางใน
การปรับปรุงดินให้แก่เกษตรกรในบริเวณพื้นที่
ใกล้เคียง โครงการป้องกันน้ำเค็มโครงการ
แม่กลองใหญ่ ตั้งอยู่ที่พื้นที่ในเขตอิทธิพลน้ำ
เค็มริมทะเลของจังหวัดสมุทรสงครามและ
จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้เกษตรกรที่อยู่ใน
เขตคันกันน้ำเค็มสามารถทำการเกษตรได้โดย
ไม่เกิดความเสียหายเนื่องจากน้ำเค็ม รวมถึง
สามารถใช้คันกันน้ำเค็มเป็นเส้นทางคมนาคม
ทางบกได้

นายสายเมืองกล่าวว่า สำหรับโครงการ
พระราชดำริในเขตจังหวัดกาญจนบุรีที่สำคัญ
เช่น โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ ตั้งอยู่ที่ ต.สมเด็จเจริญ
อ.หนองปรือ จ.กาญจนบุรี ในโครงการจะ
ประกอบด้วย 1.อ่างเก็บน้ำ จำนวน 5 แห่ง

บนสายจร

รดำริในลุ่มน้ำแม่กลอง'

บุรี และสมุทรสาคร เพื่อหล่อเลี้ยงกิจกรรมในพื้นที่ให้กับการประปานครหลวงเป็นน้ำอุปโภคบริโภค

ย สวัสดิ์ดวง ผู้อำนวยการพื้นที่ 13 กล่าวเสริมว่าในพื้นที่สำนักชลประทานฯนี้มีหน้าที่รับผิดชอบในน้ำชลประทานให้กับพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบประมาณ 5.25 ล้านไร่ ประกอบด้วย 2.34 ล้านไร่ ประกอบด้วย 0% อ้อย 22% ผลไม้และพืชผัก 9% บ่อปลาและอื่นๆ 2%

เขื่อนแม่กลองมีการระบายผลัดดันน้ำเค็มแม่น้ำแม่กลอง 6 ล้านลูกบาศก์เมตรช่วยผลักดันน้ำเค็มแม่น้ำแม่กลองวันละ 3 ล้านลบ.ม. อุปโภค-บริโภค และการประปา 2 ล้าน ลบ.ม. ให้สำนักงานชลประทานที่ 13 คือ อ.ปากท่อ สองพี่น้อง เมืองนครปฐม ท่าม่วง ประปานอกเขตสำนักงาน

เฉพาะผักข้าวที่สร้างมูลค่าให้กับชาวราชนครชลประทานที่ทำงานในท้องที่รวมถึงเกษตรกรในพื้นที่โดยรอบ เนื่องจากเป็นไม้เลื้อยที่มีสรรพคุณสูง สามารถแปรรูปได้หลากหลาย เช่น แคปซูลเยื่อผักข้าว แยมพุดรีมนวดผม สบู่เหลวน้ำผึ้งผักข้าว เป็นต้น ทั้งนี้บริเวณรอบเขื่อนแม่กลอง มีพื้นที่ปลูกผักข้าวประมาณ 50 ไร่" พล.อ.สำนักงานชลประทานที่ 13 กล่าว

นายสายเมือง วิริยศิริ อธิบดีรองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) กล่าวว่า สำหรับโครงการพระราชดำรินี้ในเขตสำนักงานชลประทานที่ 13 จะมีโครงการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่ ต.เขาชะงุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี ภายในโครงการแห่งนี้จะเป็นที่ศึกษาทดลองวิธีการปรับปรุงดินเสื่อมโทรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงดินให้แก่เกษตรกรในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง โครงการป้องกันน้ำเค็มโครงการแม่กลองใหญ่ ตั้งอยู่ที่พื้นที่ในเขตอิทธิพลน้ำเค็มริมทะเลของจังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้เกษตรกรที่อยู่ในเขตคันกันน้ำเค็มสามารถทำการเกษตรได้โดยไม่เกิดความเสียหายเนื่องจากน้ำเค็ม รวมถึงสามารถใช้คันกันน้ำเค็มเป็นเส้นทางคมนาคม

พร้อมระบบส่งน้ำเข้าพื้นที่การเกษตร โดยให้มีการขุดสระน้ำในพื้นที่การเกษตรและขุดลอกลำห้วยเป็นระยะๆ 2.งานก่อสร้างถนนลูกรัง ถนนลาดยาง และถนนคอนกรีตในบริเวณแปลงที่ดินทำกิน และแปลงที่อยู่อาศัย จัดสร้างระบบไฟฟ้า ระบบประปา โทรศัพท์ทางไกลผ่านดาวเทียม จัดสร้างโรงพยาบาลขนาด 30 เตียง 1 แห่ง โรงเรียนมัธยม 1 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4 แห่ง และวัด 4 แห่ง และ 3.งานจัดแปลงที่อยู่อาศัย และแปลงที่ดินทำกินให้แก่ราษฎร โดยดำเนินการจัดแปลงที่อยู่อาศัยและอาคารพาณิชย์ รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,146 แปลง พื้นที่ 1,013-0-61 ไร่ และจัดแปลงเกษตรในพื้นที่เขตสงวนอ่างเก็บน้ำทั้ง 5 แห่ง โดยจัดพื้นที่แปลงละ 8 ไร่ จำนวน 906 แปลง เนื้อที่รวมทั้งสิ้น 7,248 ไร่

"หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงยึดการดำเนินงานในลักษณะทางสายกลางที่สอดคล้องกับสิ่งที่อยู่รอบตัว และสามารถปฏิบัติได้จริง ทรงมีความละเอียดรอบคอบและทรงคิดค้นหาแนวทางพัฒนาเพื่อมุ่งสู่ประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด ไม่ว่าพระองค์ท่านจะพระราชทานโครงการใดโครงการหนึ่งท่านจะทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบ ทั้งจากข้อมูลเบื้องต้น จากเอกสารแผนที่ สอบถามจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ และราษฎรในพื้นที่ให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้อง เพื่อที่จะพระราชทานความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วตรงความต้องการของประชาชน" นายสายเมืองกล่าว และว่านอกจากนี้พระองค์ท่านจะทรงใช้หลักคิดจากแนวทางต่างๆ เช่น การระเบิดจากข้างใน การแก้ปัญหาที่จุดเล็ก การทำตามลำดับขั้น การปลูกป่าในใจคน เป็นต้น

ถามคนในพื้นที่เกี่ยวกับเขื่อนแม่กลองได้คำตอบว่าชีวิตดีขึ้น **นางสังวร จันทร์โสม** อายุ 44 ปี อาสาสมัครชลประทานและอาสาสมัครเกษตรกรชุมชนม่วงชุม อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี กล่าวว่าเป็นคนม่วงชุม (ตำบลม่วงชุม) มีพื้นที่นาประมาณ 10 ไร่ แต่ละปีจะทำนาทั้งนาปรังและนาปี อย่างปีที่แล้วที่แล้งหนักมาก น้ำไม่พอใช้สำหรับทำการเกษตรก็ทำนาปีได้อย่างเดียว เพราะสามารถรับน้ำในช่วงฤดูฝนได้ จึงเห็นความสำคัญของน้ำที่มีต่อพื้นที่โดยรอบ หากไม่มีเขื่อนแม่กลองอาจจะลำบากกว่านี้ ส่วนที่มาทำงานด้านอาสาสมัครชลประทานและอาสาสมัครเกษตรก็เพื่อต้องการตอบแทนผืนแผ่นดิน โดยจะทำหน้าที่ประสานความร่วมมือระหว่างลูกบ้านและกำนัน

ส่วนนางสำราญ นามดิษฐ์ อายุ 51 ปี เกษตรกรชุมชนม่วงชุม อ.ท่าม่วง

สุพรรณบุรี เพชรบุรี และสมุทรสาคร เพื่อทำการเกษตรและหล่อเลี้ยงกิจกรรมในพื้นที่ รวมถึงการส่งน้ำไปให้กับการประปานครหลวง กรุงเทพฯ สำหรับเป็นน้ำอุปโภคบริโภค

นายประวิทย์ สวัสดิ์ดวง ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 13 กล่าวเสริมว่า เขื่อนแม่งลองอยู่ในพื้นที่สำนักชลประทานที่ 13 โดยสำนักนี้มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการน้ำชลประทานให้กับพื้นที่ 7 จังหวัดข้างต้น พื้นที่รับผิดชอบประมาณ 17.8 หมื่นล้านไร่ เป็นพื้นที่เกษตร 5.25 ล้านไร่ พื้นที่ชลประทาน 2.34 ล้านไร่ ประกอบด้วย การปลูกข้าว 40% อ้อย 22% ผลไม้และไม้ยืนต้น 20% พืชไร่-พืชผัก 9% ปอปลาลและปอทุ้ง 7% และอื่นๆ 2%

นอกจากนี้ ในเขื่อนแม่งลองมีการระบายน้ำท้ายเขื่อนเพื่อผลักดันน้ำเค็มแม่น้ำแม่กลอง ประมาณวันละ 6 ล้านลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) และส่งน้ำช่วยเหลือผลักดันน้ำเค็มแม่น้ำท่าจีนในฤดูแล้งประมาณวันละ 3 ล้านลบ.ม. การส่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค และการประปา ประมาณวันละ 2 ล้าน ลบ.ม. ให้แก่พื้นที่ในเขตสำนักงานชลประทานที่ 13 จำนวน 6 อำเภอ คือ อ.ปากท่อ สองพี่น้อง อุทอง อำเภอมืองนครปฐม ท่าม่วง พนมทวน และการประปานอกเขตสำนักงานชลประทานที่ 13 อีก 1 อำเภอ คือ อ.อุทอง จ.สุพรรณบุรี รวมถึงการประปานครหลวง กรุงเทพฯ ด้วย

“ระบบชลประทานเขื่อนแม่งลองค่อนข้างจะสมบูรณ์ 100% ดังนั้น การกิจของสำนักชลประทานฯ นอกจากจะบริหารจัดการน้ำแล้ว ก็จะเข้าไปส่งเสริมด้านการเกษตร โดยเฉพาะพืชสมุนไพรและพันธุ์พืชท้องถิ่น โดยเฉพาะพืชสมุนไพรและพันธุ์พืชท้องถิ่น โดย

เฉพาะพืชข้าวที่สร้างมูลค่าให้กับข้าราชการชลประทานที่ทำงานในท้องที่รวมถึงเกษตรกรในพื้นที่โดยรอบ เนื่องจากเป็นไม้เลื้อยที่มีสรรพคุณสูง สามารถแปรรูปได้หลากหลาย เช่น แคปซูลเยื่อพืชข้าว แชมพูครีมนวดผม สบู่เหลวน้ำผึ้งพืชข้าว เป็นต้น ทั้งนี้บริเวณรอบเขื่อนแม่งลอง มีพื้นที่ปลูกพืชข้าวประมาณ 50 ไร่” ผอ.สำนักงานชลประทานที่ 13 กล่าว

นายสายเมือง วิริยะศิริ อดีตรองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กรป.) กล่าวว่ สำหรับโครงการพระราชดำรินี้ในเขตสำนักงานชลประทานที่ 13 จะมีโครงการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่ ต.เขาชะงุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี ภายในโครงการแห่งนี้จะเป็นที่ศึกษาทดลองวิธีการปรับปรุงดินเสื่อมโทรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงดินให้แก่เกษตรกรในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง โครงการป้องกันน้ำเค็มโครงการแม่งลองใหญ่ ตั้งอยู่ที่พื้นที่ในเขตอิทธิพลน้ำเค็มริมทะเลของจังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้เกษตรกรที่อยู่ในเขตคันกันน้ำเค็มสามารถทำการเกษตรได้โดยไม่เกิดความเสียหายเนื่องจากน้ำเค็ม รวมถึงสามารถใช้คันกันน้ำเค็มเป็นเส้นทางคมนาคมทางบกได้

นายสายเมืองกล่าวว่า สำหรับโครงการพระราชดำรินี้ในเขตจังหวัดกาญจนบุรีที่สำคัญ เช่น โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่ ต.สมเด็จเจริญ อ.หนองปรือ จ.กาญจนบุรี ในโครงการจะประกอบด้วย 1.อ่างเก็บน้ำ จำนวน 5 แห่ง

ระบบ ทั้งจากข้อมูลเบื้องต้น จากเอกสารแผนที่ สอบถามจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ และราษฎรในพื้นที่ให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้อง เพื่อที่จะพระราชทานความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วตรงตามความต้องการของประชาชน” นายสายเมืองกล่าว และว่า นอกจากนั้นพระองค์ท่านจะทรงใช้หลักคิดจากแนวทางต่างๆ เช่น การระเบิดจากข้างใน การแก้ปัญหาที่จุดเล็ก การทำตามลำดับขั้น การปลูกป่าในใจคน เป็นต้น

ถามคนในพื้นที่เกี่ยวกับเขื่อนแม่งลองได้คำตอบว่าชีวิตดีขึ้น **นางสังวร จันทรีสม** อายุ 44 ปี อาสาสมัครชลประทานและอาสาสมัครเกษตรกรชุมชนม่วงชุม อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี กล่าวว่า เป็นคนม่วงชุม (ตำบลม่วงชุม) มีที่นาประมาณ 10 ไร่ แต่จะปีละทำนาทั้งนาปรังและนาปี อย่างปีที่แล้วที่แล้งหนักมาก น้ำไม่พอใช้สำหรับการเกษตร ก็ทำนาปีได้อย่างเดียว เพราะสามารถรับน้ำในช่วงฤดูฝนได้ จึงเห็นความสำคัญของน้ำที่มีต่อพื้นที่โดยรอบ หากไม่มีเขื่อนแม่งลองอาจจะลำบากกว่านี้ ส่วนที่ทำงานด้านอาสาสมัครชลประทานและอาสาสมัครเกษตรก็เพื่อต้องการตอบแทนผืนแผ่นดิน โดยจะทำหน้าที่ประสานความร่วมมือระหว่างลูกบ้านและกำนัน

ส่วนนางสำราญ นามดิษฐ์ อายุ 51 ปี เกษตรกรชุมชนม่วงชุม อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี กล่าวว่า มีอาชีพหลักคือทำนาที่ผ่านๆ มานาข้าวไม่ค่อยได้รับผลกระทบเนื่องจากสามารถใช้น้ำในเขื่อนแม่งลองสำหรับทำนาปรังได้ นอกจากนี้ยังมีอาชีพเสริมคือเพาะกล้าต้นไม้อีก “อยากให้รัฐบาลช่วยเหลือเรื่องราคาข้าวให้มีราคาสูงกว่านี้” เธอกล่าวทั้งท้ายก่อนจากกัน